

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 22 września 2020 r.*

Odwołanie – Pomoc państwa – Artykuł 107 ust. 3 lit. c) TFUE – Artykuły 11 i 194 TFUE – Artykuł 1, art. 2 lit. c) i art. 106a ust. 3 traktatu EWEA – Planowana pomoc na rzecz jednostki C elektrowni jądrowej Hinkley Point (Zjednoczone Królestwo) – Decyzja uznająca pomoc za zgodną z rynkiem wewnętrznym – Cel leżący we wspólnym interesie – Cele środowiskowe Unii Europejskiej – Zasady: ochrony środowiska, „zanieczyszczający płaci”, ostrożności i zrównoważonego rozwoju – Określenie przedmiotowych działań gospodarczych – Niewydolność rynku – Proporcjonalność pomocy – Pomoc inwestycyjna lub operacyjna – Określenie elementów pomocy – Komunikat w sprawie gwarancji

W sprawie C-594/18 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 21 września 2018 r.,

Republika Austrii, którą reprezentowali początkowo G. Hesse, a następnie F. Koppensteiner i M. Klamert, w charakterze pełnomocników, których wspierał H. Kristoferitsch, Rechtsanwalt,

strona skarżąca,

w której pozostałymi uczestnikami postępowania byli:

Komisja Europejska, którą reprezentowali É. Gippini Fournier i T. Maxian Rusche oraz P. Němečková i K. Herrmann, w charakterze pełnomocników,

strona pozwana w pierwszej instancji,

Republika Czeska, którą reprezentowali M. Smolek, J. Vlácil, T. Müller i I. Gavrilová, w charakterze pełnomocników,

Republika Francuska, którą reprezentowali początkowo D. Colas i P. Dodeller, a następnie P. Dodeller i T. Stehelin, w charakterze pełnomocników,

Wielkie Księstwo Luksemburga, które reprezentowali: początkowo D. Holderer, a następnie T. Uri, w charakterze pełnomocników, których wspierał P. Kinsch, avocat,

Węgry, które reprezentował M.Z. Fehér, w charakterze pełnomocnika, którego wspierał P. Nagy, ügyvéd,

Rzeczpospolita Polska, którą reprezentował B. Majczyna, w charakterze pełnomocnika,

Republika Słowacka, którą reprezentowała B. Ricziová, w charakterze pełnomocnika,

* Język postępowania: niemiecki.

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, które reprezentowali Z. Lavery i S. Brandon, w charakterze pełnomocników, których wspierali A. Robertson, QC, i T. Johnston, barrister,

interwencji w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes, R. Silva de Lapuerta, wiceprezes, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Vilaras, M. Safjan, S. Rodin, L.S. Rossi i I. Jarukaitis (sprawozdawca), prezesi izb, T. von Danwitz, C. Toader, D. Šváby, K. Jürimäe, C. Lycourgos i N. Piçarra, sędziowie,

rzecznik generalny: G. Hogan,

sekretarz: M. Krausenböck, administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 28 stycznia 2020 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 7 maja 2020 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W odwołaniu Republika Austrii wnosi o uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2018 r., Austria/Komisja (T-356/15, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”, EU:T:2018:439), w którym Sąd oddalił jej skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji (UE) 2015/658 z dnia 8 października 2014 r. w sprawie środka pomocy SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), który Zjednoczone Królestwo planuje wdrożyć w celu wsparcia elektrowni jądrowej Hinkley Point C (Dz.U. 2015, L 109, s. 44, zwaną dalej „sporną decyzją”), w której Komisja Europejska stwierdziła, że ten środek pomocy jest zgodny z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, i zezwoliła na jego wdrożenie.

Okoliczności powstania sporu

- 2 W dniu 22 października 2013 r. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej zgłosiło trzy środki pomocy (zwane dalej „rozpatrywanymi środkami”) na rzecz jednostki C elektrowni jądrowej Hinkley Point (zwanej dalej „Hinkley Point C”). Beneficjentem rozpatrywanych środków jest spółka NNB Generation Company Limited (zwana dalej „spółką NNBG”), spółka zależna spółki EDF Energy plc (zwanej dalej „spółką EDF”).
- 3 Pierwszym z rozpatrywanych środków jest kontrakt na transakcje różnicowe – zawarty między spółką NNBG i Low Carbon Contracts Ltd, podmiotem, który ma być finansowany na podstawie statutowego obowiązku wiążącego solidarnie wszystkich koncesjonowanych dostawców energii elektrycznej – mający na celu zapewnienie stabilności cen sprzedaży energii elektrycznej przez spółkę NNBG w fazie operacyjnej Hinkley Point C. Drugim środkiem jest umowa między sekretarzem stanu ds. energii i zmian klimatu Zjednoczonego Królestwa a inwestorami spółki NNBG, która uzupełnia kontrakt na transakcje różnicowe i przewiduje, że jeśli, po przedwczesnym zamknięciu elektrowni jądrowej w Hinkley Point C z powodów politycznych, Low Carbon Contracts nie wypełni swojego obowiązku wypłaty rekompensat na rzecz inwestorów spółki NNBG, wypłaty dla inwestorów dokona wspomniany

sekretarz stanu. Umowa przewiduje również mechanizmy podziału zysków. Trzecim środkiem jest gwarancja kredytowa Zjednoczonego Królestwa dla obligacji emitowanych przez spółkę NNBG, gwarantująca terminowe spłacanie kwoty głównej i odsetek kwalifikowalnego długu.

- 4 W dniu 18 grudnia 2013 r. Komisja Europejska postanowiła wsząć formalne postępowanie wyjaśniające w odniesieniu do rozpatrywanych środków. Decyzja ta została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 7 marca 2014 r. (Dz.U. 2014, C 69, s. 60).
- 5 W dniu 8 października 2014 r. Komisja przyjęła sporną decyzję, w której w sekcji 7 wskazała, że rozpatrywane środki stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. W sekcjach 9 i 10 tej decyzji Komisja zbadała, czy rozpatrywane środki można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, i w rezultacie potwierdziła tę tezę. Artykuł 1 akapit pierwszy wspomnianej decyzji ma następujące brzmienie:

„Pomoc dla [Hinkley Point C] w formie kontraktu na transakcje różnicowe, umowy z sekretarzem stanu oraz gwarancji kredytowej, jak również wszystkich powiązanych elementów, które Zjednoczone Królestwo ma zamiar wdrożyć, jest zgodna z regułami rynku wewnętrznego w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) [TFUE]”.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

- 6 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 6 lipca 2015 r. Republika Austrii wniosła skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji.
- 7 Wielkie Księstwo Luksemburga zostało dopuszczone do sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Republiki Austrii, natomiast Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo zostały dopuszczone do sprawy w charakterze interwenientów popierających żądania Komisji.
- 8 Republika Austrii, zarzucając Komisji, że uznała, iż rozpatrywane środki są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, przedstawiła dziesięć zarzutów na poparcie skargi.
- 9 W zaskarżonym wyroku Sąd, po oddaleniu owych dziesięciu zarzutów, oddalił skargę.

Żądania stron przed Trybunałem

- 10 W odwołaniu Republika Austrii wnosi do Trybunału o:
  - uchylenie w całości zaskarżonego wyroku;
  - uwzględnienie skargi o stwierdzenie nieważności spornej decyzji;
  - obciążenie Komisji kosztami postępowania; oraz
  - obciążenie wszystkich interwenientów w pierwszej instancji uczestniczących w postępowaniu odwoławczym własnymi kosztami.
- 11 Wielkie Księstwo Luksemburga wnosi do Trybunału o:
  - uwzględnienie odwołania w całości oraz uchylenie w całości zaskarżonego wyroku;

- uwzględnienie w całości skargi o stwierdzenie nieważności spornej decyzji; oraz
  - obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 12 Komisja wnosi do Trybunału o:
- oddalenie odwołania; oraz
  - obciążenie Republiki Austrii kosztami postępowania.
- 13 Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo wnoszą do Trybunału o oddalenie odwołania.

W przedmiocie odwołania

W przedmiocie zarzutu pierwszego

- 14 W zarzucie pierwszym Republika Austrii podnosi, że Sąd w zaskarżonym wyroku naruszył prawo, ponieważ nie stwierdził, że budowa nowej elektrowni jądrowej nie stanowi celu leżącego we wspólnym interesie.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu pierwszego

– Argumentacja stron

- 15 Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, zarzuca Sądowi, że w pkt 79 i następnym zaskarżonego wyroku oddalił jej argumenty mające na celu podważenie oceny Komisji, przedstawionej w motywie 374 spornej decyzji, zgodnie z którą promowanie energii jądrowej stanowi cel leżący we wspólnym interesie. Dokonując takiego rozstrzygnięcia, Sąd wyszedł z błędnego założenia, że aby dokonać oceny, czy promowanie energii jądrowej stanowi cel, który może być realizowany przez państwa członkowskie w drodze pomocy państwa, należy rozstrzygnąć nie kwestię, czy cel ten leży w interesie wszystkich lub większości państw członkowskich, lecz kwestię, czy leży on w interesie publicznym, a nie jedynie w prywatnym interesie beneficjenta pomocy.
- 16 Czyniąc to, Sąd odszedł od praktyki Komisji i dominującego orzecznictwa dotyczących stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, zgodnie z którymi wszelka pomoc musi co do zasady służyć realizacji celu leżącego we wspólnym interesie lub nawet celu leżącego we wspólnym interesie Unii, a mianowicie interesie, który odpowiada wspólnemu interesowi wszystkich państw członkowskich.
- 17 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo uważają, że ta część zarzutu pierwszego jest bezzasadna.

– Ocena Trybunału

- 18 Zgodnie z brzmieniem art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

- 19 Tak więc, aby pomoc państwa mogła zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym zgodnie z tym przepisem, musi spełniać dwie przesłanki: zgodnie z pierwszą musi być przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, a zgodnie z drugą, sformułowaną negatywnie, nie może zmieniać warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- 20 W przeciwieństwie do art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, który przewiduje, że za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana pomoc przeznaczona na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego, art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE nie uzależnia zatem zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym od spełnienia przesłanki, że służy ona realizacji celu leżącego we wspólnym interesie, i to bez uszczerbku dla okoliczności, że decyzje przyjęte przez Komisję w tym zakresie muszą zapewniać poszanowanie prawa Unii.
- 21 Wbrew temu, co utrzymuje Republika Austrii, Trybunał nie powołał się w wyrokach, które przytacza to państwo członkowskie, na istnienie przesłanki, zgodnie z którą pomoc powinna służyć realizacji celu leżącego we wspólnym interesie. W wyrokach: z dnia 17 września 1980 r., Philip Morris Holland/Komisja (730/79, EU:C:1980:209, pkt 24–26), z dnia 24 lutego 1987 r., Deufil/Komisja (310/85, EU:C:1987:96, pkt 18), i z dnia 19 września 2002 r., Hiszpania/Komisja (C-113/00, EU:C:2002:507, pkt 67), wskazując zasadniczo, że Komisji przysługuje zakres uznania, z którego korzystanie wiąże się z dokonaniem złożonych ocen ekonomicznych i społecznych (zob. wyrok z dnia 8 marca 2016 r., Grecja/Komisja, C-431/14 P, EU:C:2016:145, pkt 68), które należy przeprowadzać w kontekście Unii, Trybunał nie orzekł bowiem, jak wskazał rzecznik generalny w pkt 65–71 opinii, że Komisja powinna zbadać, czy planowana pomoc realizuje cel leżący we wspólnym interesie.
- 22 Jeśli chodzi o praktykę Komisji, to należy zauważyć, że zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (Dz.U. 2014, C 198, s. 1), wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020 (Dz.U. 2014, C 200, s. 1), wytyczne [Unii Europejskiej] w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych (Dz.U. 2013, C 25, s. 1), jak również wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 (Dz.U. 2013, C 209, s. 1), które przywołuje Republika Austrii, nie mają zastosowania do rozpatrywanych środków, ponieważ żaden z tych instrumentów nie dotyczy pomocy przeznaczonej na wsparcie działalności elektrowni jądrowej.
- 23 Ponadto Republika Austrii powołuje się na dokument Komisji, zatytułowany „Wspólne zasady ekonomicznej oceny zgodności pomocy państwa na podstawie art. 87 ust. 3”, przewidujący metodę analizy, której pierwszy etap polega na ustaleniu, czy dana pomoc jest przeznaczona na jasno określony cel leżący we wspólnym interesie.
- 24 Jednakże nawet przy założeniu, że dokument taki można by uznać za zasady ramowe lub komunikat, od których Komisja nie może odejść bez narażania się, w stosownym przypadku, na sankcje z tytułu naruszenia ogólnych zasad prawa takich jak zasada równego traktowania lub zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań (zob. podobnie wyrok z dnia 8 marca 2016 r., Grecja/Komisja, C-431/14 P, EU:C:2016:145, pkt 69 i przytoczone tam orzecznictwo), należy stwierdzić, że w każdym razie Komisja nie może za pomocą tych instrumentów zawężyć w nieuzasadniony sposób zakresu stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, przewidując stosowanie tego przepisu niezgodnie z tym, co zostało przedstawione w pkt 20 niniejszego wyroku (zob. podobnie wyrok z dnia 11 września 2008 r., Niemcy i in./Kronofrance, C-75/05 P i C-80/05 P, EU:C:2008:482, pkt 65).
- 25 Ponadto w zakresie, w jakim Republika Austrii zarzuca Sądowi odejście od praktyki decyzyjnej Komisji, należy przypomnieć, że to w świetle art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE należy dokonać oceny, czy dana pomoc spełnia przesłanki stosowania przewidziane w tym przepisie, a nie na podstawie wcześniejszej praktyki Komisji (wyrok z dnia 21 lipca 2011 r., Freistaat Sachsen i Land Sachsen-Anhalt/Komisja, C-459/10 P, niepublikowany, EU:C:2011:515, pkt 38).

- 26 Ponieważ art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE nie wymaga, aby planowana pomoc, by mogła zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, służyła realizacji celu leżącego we wspólnym interesie, część pierwsza zarzutu pierwszego jest bezzasadna.

W przedmiocie części drugiej zarzutu pierwszego

– Argumentacja stron

- 27 Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, zarzuca Sądowi, że w pkt 97 zaskarżonego wyroku stwierdził, że „[b]iorąc pod uwagę art. 1 akapit drugi i art. 2 lit. c) traktatu EWEA, [...] Komisja nie popełniła błędu, uznając, iż Zjednoczone Królestwo miało prawo wskazać promowanie energii jądrowej, a dokładniej, zachęcanie do tworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej, jako cel uzasadniony interesem publicznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE”.
- 28 W tym względzie Republika Austrii utrzymuje, że cel promowania energii jądrowej poprzez pomoc na budowę elektrowni jądrowych nie wynika z traktatu EWEA i nie przyświeca wszystkim państwom członkowskim. Ani art. 2 lit. c) traktatu EWEA, ani żaden inny przepis tego traktatu nie zawiera odniesienia do pomocy państwa na inwestycje w dziedzinie energii jądrowej i budowę elektrowni jądrowych. Sąd dokonał selektywnej wykładni wspomnianego art. 2 lit. c) traktatu EWEA, tracąc z pola widzenia fakt, że przepis ten nie odnosi się do tworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej, lecz do tworzenia „podstawowych instalacji” oraz „rozwoju energetyki jądrowej”. W związku z tym promowanie energii jądrowej, w rozumieniu pomocy na rzecz tworzenia nowych zdolności produkcji, nie stanowi ani wspólnego interesu, ani ogólnego interesu Unii.
- 29 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo uważają, że ta część zarzutu pierwszego jest bezzasadna.

– Ocena Trybunału

- 30 Jak wynika z analizy części pierwszej zarzutu pierwszego, art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE nie uzależnia zgodności pomocy na podstawie tego przepisu od spełnienia przesłanki, że planowana pomoc służy realizacji celu leżącego we wspólnym interesie. Z tego względu część druga zarzutu pierwszego jest również bezzasadna.
- 31 Ponadto tej części zarzutu nie można również uwzględnić w zakresie, w jakim utrzymuje się w niej, że traktat EWEA nie pozwala na przyznanie pomocy państwa na budowę elektrowni jądrowych ani na tworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 32 Należy bowiem zauważyć, po pierwsze, że traktat EWEA i traktat FUE mają taką samą moc prawną, jak ilustruje to art. 106a ust. 3 traktatu EWEA, zgodnie z którym postanowienia traktatu UE i traktatu FUE nie wprowadzają odstępstw od postanowień traktatu EWEA. Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 37 i 38 opinii, ponieważ traktat EWEA jest traktatem sektorowym mającym na celu rozwój energii jądrowej, podczas gdy traktat FUE ma znacznie szersze cele i przyznaje Unii rozległe kompetencje w wielu dziedzinach i sektorach, postanowienia traktatu FUE mają zastosowanie do sektora energii jądrowej w sytuacji, w której traktat EWEA nie zawiera szczegółowych postanowień. W konsekwencji, ponieważ traktat EWEA nie zawiera przepisów o pomocy państwa, art. 107 TFUE może znaleźć zastosowanie w tym sektorze, jak słusznie stwierdził Sąd w pkt 73 zaskarżonego wyroku.
- 33 Po drugie, traktat EWEA stanowi w preambule, że ma na celu stworzenie warunków niezbędnych do rozwoju silnego przemysłu jądrowego, i przewiduje w art. 1 akapit drugi, że „[z]adaniem Wspólnoty jest przyczynianie się do podwyższania poziomu życia w państwach członkowskich i rozwijania

stosunków z innymi państwami poprzez ustanowienie warunków niezbędnych do stworzenia i szybkiego rozwoju przemysłu jądowego”. Artykuł 2 lit. c) tego traktatu stanowi, że aby wykonać to zadanie, Wspólnota „ułatwia inwestycje i zapewnia, w szczególności stymulując działania ze strony przedsiębiorstw, tworzenie podstawowych instalacji niezbędnych do rozwoju energetyki jądowej we Wspólnocie”. Ponadto art. 40 i 41 w związku z pkt 11 załącznika II do tego traktatu, dotyczące inwestycji w dziedzinie atomistyki, wskazują, że są w nim przewidziane inwestycje w nowe instalacje lub zastąpienie reaktorów jądowych wszystkich typów wykorzystywanych do wszelkich celów. Wynika z tego, że cele realizowane przez traktat EWEA obejmują budowę elektrowni jądowych lub tworzenie nowych zdolności produkcji energii jądowej, w związku z czym przyznanie na ich rzecz pomocy państwa nie jest sprzeczne ze wspomnianymi celami.

W przedmiocie części trzeciej zarzutu pierwszego

– Argumentacja stron

- 34 Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, zarzuca Sądowi, że w pkt 517 zaskarżonego wyroku oddalił jej argument, zgodnie z którym zasady: ochrony środowiska, ostrożności, „zanieczyszczający płaci” i zrównoważonego rozwoju stoją na przeszkodzie przyznaniu pomocy państwa na rzecz budowy lub eksploatacji elektrowni jądowej, z tego względu, że taka wykładnia jest sprzeczna z art. 106a ust. 3 traktatu EWEA.
- 35 Orzekając w ten sposób, Sąd zaprzeczył swoim własnym rozważaniom, przedstawionym w pkt 72 zaskarżonego wyroku, zgodnie z którymi postanowienia traktatu EWEA stanowią przepisy szczególnie w stosunku do postanowień traktatu FUE, negując obowiązek uwzględnienia celów tego ostatniego traktatu i nie wyjaśniając, od jakiego postanowienia traktatu EWEA stanowią one odstępstwo.
- 36 Wobec tego, że uznaje się, iż art. 107 TFUE ma zastosowanie do pomocy państwa takiej jak rozpatrywane środki, zastosowanie powinny mieć również inne postanowienia traktatu FUE określające cele, takie jak cel ochrony środowiska, o którym mowa w art. 11 i 194 TFUE, a Komisja powinna uwzględnić ich wymogi. Ponieważ traktat EWEA nie przewiduje szczególnego instrumentu służącego realizacji celów w zakresie ochrony środowiska i ochrony zdrowia, Sąd powinien był uwzględnić te cele oraz w związku z nimi zasady: ostrożności, „zanieczyszczający płaci” i zrównoważonego rozwoju, aby ocenić, czy rozpatrywane środki służą realizacji celu leżącego we wspólnym interesie, w świetle art. 37 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”) i orzecznictwa Trybunału, zgodnie z którym ochrona zdrowia i środowiska są celami podstawowymi.
- 37 W replice Republika Austrii dodaje, że cel polegający na rozwoju energetyki jądowej określony w art. 2 traktatu EWEA należy stosować zgodnie z innymi przepisami prawa Unii, w szczególności z postanowieniami traktatu FUE. Tymczasem artykuł ten, stosownie do wykładni przyjętej przez Sąd, stoi w sprzeczności z celami traktatu FUE dotyczącymi promowania efektywności energetycznej, rozwoju nowych i odnawialnych źródeł energii, ochrony środowiska i zdrowia, zasadą „zanieczyszczający płaci”, zasadą ostrożności i zasadą zrównoważonego rozwoju.
- 38 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo uważają, że ta część zarzutu pierwszego jest bezzasadna.

– Ocena Trybunału

- 39 Jak wynika z analizy części pierwszej zarzutu pierwszego, art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE nie uzależnia zgodności pomocy na podstawie tego przepisu od spełnienia przesłanki, że planowana pomoc służy realizacji celu leżącego we wspólnym interesie, w związku z czym również część trzecia tego zarzutu jest bezzasadna w zakresie, w jakim Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo

Luksemburga, zarzuca Sądowi naruszenie tego przepisu, gdyż przy ocenie, czy rozpatrywane środki służą realizacji celu leżącego we wspólnym interesie, Sąd nie uwzględnił zasad: ochrony środowiska, ostrożności, „zanieczyszczający płaci” i zrównoważonego rozwoju.

- 40 Ponadto w zakresie, w jakim w tej części zarzutu pierwszego Republika Austrii podnosi zasadniczo, że Sąd naruszył prawo, oddalając na podstawie art. 106a ust. 3 traktatu EWEA jej argument, zgodnie z którym zasady: ochrony środowiska, ostrożności, „zanieczyszczający płaci” i zrównoważonego rozwoju stoją na przeszkodzie przyznaniu pomocy państwa na budowę lub eksploatację elektrowni jądrowej, należy zaznaczyć, że takie zasady nie zostały ustanowione w tym traktacie. W związku z ochroną środowiska rozdział III wspomnianego traktatu, zatytułowany „Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo”, zawiera jedynie przepisy odnoszące się, między innymi, do podstawowych norm ochrony zdrowia pracowników i ludności przed niebezpieczeństwem promieniowania jonizującego, do stałego kontrolowania poziomu napromieniowania powietrza, wód i gleby oraz do kontrolowania przestrzegania podstawowych norm. W szczególności art. 37 akapit pierwszy tego samego traktatu przewiduje, że „[k]ażde państwo członkowskie udostępnia Komisji ogólne dane dotyczące każdego planu składowania odpadów promieniotwórczych w dowolnej formie, tak, aby umożliwić ustalenie, czy realizacja tego planu może spowodować promieniotwórcze skażenie wód, gleby lub powietrza w innym państwie członkowskim”.
- 41 Należy jednak zauważyć, że przepisy te nie regulują w wyczerpujący sposób kwestii środowiskowych, które dotyczą sektora energii jądrowej. W związku z tym traktat EWEA nie stoi na przeszkodzie stosowaniu we wspomnianym sektorze przepisów prawa Unii w dziedzinie środowiska.
- 42 W szczególności, jak podnosi zasadniczo Republika Austrii popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, art. 106a ust. 3 traktatu EWEA nie może wykluczyć stosowania między innymi art. 37 karty, zgodnie z którym „wysoki poziom ochrony środowiska i poprawa jego jakości muszą być zintegrowane z politykami Unii i zapewnione zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju”, art. 11 TFUE, zgodnie z którym przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Unii, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska, oraz art. 194 ust. 1 TFUE, zgodnie z którym polityka Unii w dziedzinie energetyki musi uwzględniać potrzeby zachowania i poprawy stanu środowiska. W związku z tym wymóg ten, wyrażony zarówno w karcie, jak i w traktacie EWEA, podobnie jak wynikające z niego zasady, na które powołuje się Republika Austrii, mają zastosowanie w sektorze energii jądrowej (zob. analogicznie wyrok z dnia 27 października 2009 r., ČEZ, C-115/08, EU:C:2009:660, pkt 87–91).
- 43 To samo dotyczy przepisów prawa wtórnego Unii w dziedzinie ochrony środowiska. A zatem do elektrowni jądrowych i innych reaktorów jądrowych mają zastosowanie przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz.U. 2012, L 26, s. 1), poddające niektóre przedsięwzięcia ocenie oddziaływania na środowisko (zob. podobnie wyrok z dnia 29 lipca 2019 r., Inter-Environnement Wallonie i Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, pkt 76).
- 44 Ponadto Trybunał orzekł już, że pomoc państwa, która narusza przepisy lub ogólne zasady prawa Unii, nie może być uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym (zob. podobnie wyrok z dnia 15 kwietnia 2008 r., Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, pkt 50, 51).
- 45 Wynika z tego, że ponieważ art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE ma zastosowanie do pomocy państwa w sektorze energii jądrowej objętej zakresem stosowania traktatu EWEA, pomoc państwa na rzecz działań gospodarczych w tym sektorze, która zostanie uznana po zbadaniu za naruszającą przepisy prawa Unii w dziedzinie środowiska, nie może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie tego przepisu.

- 46 W konsekwencji Sąd niesłusznie oddalił w pkt 517 zaskarżonego wyroku argument Republiki Austrii, zgodnie z którym zasady: ochrony środowiska, ostrożności, „zanieczyszczający płaci” i zrównoważonego rozwoju stoją na przeszkodzie przyznaniu pomocy państwa na rzecz budowy lub eksploatacji elektrowni jądrowej z tego względu, że taka wykładnia jest sprzeczna z art. 106a ust. 3 traktatu EWEA.
- 47 Należy jednakże przypomnieć, że jeśli w uzasadnieniu wyroku Sądu dopuszczono się naruszenia prawa Unii, lecz sentencja tego wyroku okazuje się zasadna w świetle innych względów prawnych, odwołanie należy oddalić (zob. podobnie wyroki: z dnia 9 czerwca 1992 r., Lestelle/Komisja, C-30/91 P, EU:C:1992:252, pkt 28; z dnia 26 marca 2009 r., Selex Sistemi Integrati/Komisja, C-113/07 P, EU:C:2009:191, pkt 81; a także z dnia 18 lipca 2013 r., Komisja i in./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, pkt 150).
- 48 Otóż należy zauważyć, że z jednej strony art. 194 ust. 1 lit. a) i b) TFUE stanowi, że w ramach ustanawiania lub funkcjonowania rynku wewnętrznego polityka Unii w dziedzinie energetyki ma na celu zapewnienie funkcjonowania rynku energii i bezpieczeństwa dostaw energii w Unii. W tym względzie Trybunał już zauważył, że art. 194 ust. 1 lit. b) TFUE wskazuje bezpieczeństwo dostaw energii w Unii jako jeden z podstawowych celów polityki Unii w dziedzinie energetyki (zob. wyrok z dnia 29 lipca 2019 r., Inter-Environnement Wallonie i Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, pkt 156). Z drugiej strony art. 194 ust. 2 akapit drugi TFUE stanowi, że środki ustanowione przez Parlament Europejski i Radę nie naruszają prawa państwa członkowskiego do określania warunków wykorzystania jego zasobów energetycznych, wyboru między różnymi źródłami energii i ogólnej struktury jego zaopatrzenia w energię, co nie wyklucza, że wybór ten może dotyczyć energii jądrowej.
- 49 W związku z tym, ponieważ zgodnie z tymi postanowieniami traktatu FUE wybór energii jądrowej należy do państw członkowskich, wygląda na to, że cele i zasady prawa Unii w dziedzinie środowiska oraz cele realizowane przez traktat EWEA, przypomniane w pkt 33 niniejszego wyroku, nie są ze sobą sprzeczne, a zatem, wbrew temu, co utrzymuje Republika Austrii, nie można uznać, że zasady: ochrony środowiska, ostrożności, „zanieczyszczający płaci” i zrównoważonego rozwoju stoją w każdych okolicznościach na przeszkodzie przyznaniu pomocy państwa na rzecz budowy lub eksploatacji elektrowni jądrowej.
- 50 Wynika z tego, że wskazane w pkt 46 niniejszego wyroku naruszenie prawa przez Sąd jest bez znaczenia dla zasadności oddalenia argumentu Republiki Austrii, o którym mowa w pkt 40 niniejszego wyroku, a w konsekwencji dla sentencji zaskarżonego wyroku, w związku z czym część trzecia zarzutu pierwszego jest w tym względzie bezskuteczna.
- 51 W konsekwencji należy oddalić zarzut pierwszy odwołania.

W przedmiocie zarzutu drugiego

- 52 W zarzucie drugim Republika Austrii twierdzi, że rozpatrywane środki zostały niesłusznie uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. W zaskarżonym wyroku Sąd bowiem błędnie określił właściwe działania gospodarcze w rozumieniu tego przepisu i nie sprawdził istnienia niewydolności rynku.

Argumentacja stron

- 53 W ramach części pierwszej tego zarzutu Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, zarzuca Sądowi, że stwierdził, iż badanie zgodności pomocy w mniejszym stopniu dotyczy wspieranych działań gospodarczych niż realizowanego interesu publicznego, a tym samym

stwierdził w pkt 105 zaskarżonego wyroku, że Komisja uznała, iż budowa Hinkley Point C miała na celu rozwój działań gospodarczych w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, podczas gdy instytucja ta nie określiła w spornej decyzji działań wspieranych przez rozpatrywane środki, a tym samym naruszyła ten przepis. Ponadto Sąd nie przedstawił swojej oceny kwestii, jakie były to działania, w związku z czym zaskarżony wyrok jest w tym zakresie obarczony brakiem uzasadnienia.

- 54 W części drugiej zarzutu drugiego Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, zarzuca Sądowi, że w pkt 139 i 144 zaskarżonego wyroku uznał, że przedmiotowymi działaniami gospodarczymi w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE było promowanie energii jądrowej, i ograniczył w ten sposób badanie zgodności pomocy.
- 55 Działaniem gospodarczym, które należało uwzględnić w celu dokonania zgodności rozpatrywanych środków, jest, zdaniem Republiki Austrii, wytwarzanie energii elektrycznej, ponieważ: wyrażenie „działania gospodarcze” odnosi się do grupy przedsiębiorstw wytwarzających produkty zamienne; rozporządzenie Komisji (UE) 2015/2282 z dnia 27 listopada 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 794/2004 w odniesieniu do formularzy zgłoszeniowych i formularzy informacji (Dz.U. 2015, L 325, s. 1) wskazuje, poprzez odniesienie do kodu NACE, ten sektor działalności, a nie elektrownie jądrowe; odstępstwa w dziedzinie pomocy państwa należy interpretować ściśle; wytyczne Komisji w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020 przewidują, że pomoc na rzecz energii odnawialnych powinna przyczyniać się do rozwoju tego sektora; Komisja zasadniczo opiera swoją ocenę na rynku energii elektrycznej. Otóż gdyby Sąd dokonał oceny rozpatrywanych środków w świetle ich wkładu w rozwój sektora wytwarzania energii elektrycznej, doszedłby do innego wniosku, w szczególności w odniesieniu do kwestii, czy pomoc należało uznać za dopuszczalną i proporcjonalną.
- 56 W ramach części trzeciej zarzutu drugiego Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, podnosi, że Sąd błędnie uznał w pkt 151 i 240 zaskarżonego wyroku, że niewydolność rynku nie jest niezbędną przesłanką zgodności pomocy oraz że w niniejszym przypadku bez interwencji Zjednoczonego Królestwa inwestycje w nowe zdolności produkcji energii jądrowej nie zostałyby zrealizowane we właściwym czasie.
- 57 Komisja i Republika Słowacka uważają, że część pierwsza zarzutu jest niedopuszczalna. Zdaniem Komisji ta część zarzutu nie spełnia wymogów, zgodnie z którymi odwołanie powinno dokładnie wskazywać punkty zaskarżonego wyroku będące przedmiotem krytyki oraz zawierać krótkie, lecz zrozumiałe uzasadnienie powołanych zarzutów. Ponadto niektóre argumenty mają na celu podważenie spornej decyzji, a nie zaskarżonego wyroku. Zdaniem Republiki Słowackiej wspomniana część zarzutu wskazuje na wady spornej decyzji, które nie mogły zostać rozpatrzone z urzędu, lub, w zależności od sposobu jej rozumienia, stanowi jedynie powtórzenie argumentu przedstawionego w pierwszej instancji.
- 58 Co do istoty sprawy Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo uważają, że zarzut drugi jest bezzasadny.

Ocena Trybunału

- 59 Jeśli chodzi o dopuszczalność części pierwszej zarzutu drugiego, należy przede wszystkim zauważyć, że zawiera ona odniesienie do pkt 105 zaskarżonego wyroku. Wymogi art. 169 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem są zatem spełnione. Następnie, mimo że Republika Austrii zarzuca Komisji, na poparcie tej części zarzutu, że Komisja nie sprecyzowała, jakie działania gospodarcze promowały rozpatrywane środki, wspomniana część zarzutu zmierza jako całość do stwierdzenia przez Trybunał, że Sąd nie stwierdził tego pominięcia, które jej zdaniem stanowi wadę obarczającą sporną decyzję. Wreszcie, w ramach tej samej części zarzutu Republika Austrii nie przedstawia w rzeczywistości nowego argumentu, jak wynika w szczególności z pkt 139 zaskarżonego wyroku, lecz

zmierza do zakwestionowania pod względem prawnym zasadności odpowiedzi udzielonej przez Sąd na jej argument, co jest dopuszczalne przed Trybunałem (zob. podobnie wyrok z dnia 6 września 2018 r., Republika Czeska/Komisja, C-4/17 P, EU:C:2018:678, pkt 24 i przytoczone tam orzecznictwo). Z powyższego wynika, że należy oddalić zarzuty niedopuszczalności podniesione przez Komisję i Republikę Słowacką.

- 60 Co do istoty sprawy, w odniesieniu, po pierwsze, do dwóch pierwszych części zarzutu drugiego, z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE wynika, że aby pomoc mogła zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie tego postanowienia, musi ona ułatwiać rozwój niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych. Odnośnie do weryfikacji, czy dana pomoc ułatwia rozwój działań gospodarczych, przepis ten nie wymaga określenia rynku towarów, na którym odbywa się to działanie, a określenie tego rynku jest istotne jedynie dla zbadania, czy planowana pomoc nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem, która to przesłanka jest drugą przesłanką, od której jest uzależniona zgodność pomocy.
- 61 W niniejszej sprawie w pkt 105 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, że Komisja nie popełniła błędu, uznając, że budowa Hinkley Point C zmierzała do rozwoju działań w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, zauważając między innymi, że ze spornej decyzji wynika, iż budowa ta miała na celu zastąpienie anachronicznych instalacji wytwarzających energię jądrową, których zamknięcie było zaplanowane, oraz że technologia, jaka miała być zastosowana w tej jednostce, jest bardziej zaawansowana niż technologia używana w istniejących elektrowniach.
- 62 W pkt 139 i 144 zaskarżonego wyroku Sąd oddalił argumenty Republiki Austrii, zgodnie z którymi z jednej strony Komisja nie wskazała, jakie działania gospodarcze w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE miały być wspierane za pomocą rozpatrywanych środków, z drugiej zaś strony przepis ten i art. 2 lit. c) traktatu EWEA wymagają rozwoju działań, a nie tylko środka prowadzącego do zastąpienia. Sąd stwierdził przy tym, że z motywu 392 spornej decyzji wynika, iż działanie wspierane przez rozpatrywane środki polegało na promowaniu energii jądrowej, że cel ten, a dokładniej cel polegający na zachęcaniu przedsiębiorstw do inwestowania w nowe zdolności produkcji energii jądrowej, spełnia wymogi tych przepisów oraz że okoliczność, iż te nowe zdolności produkcji miały zastąpić anachroniczne instalacje wytwarzające energię jądrową, nie pozwala na stwierdzenie, że rozwój w rozumieniu tych postanowień nie następuje.
- 63 Nawet jeśli Sąd przywołał cel rozpatrywanych środków, z tego uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd orzekł, iż Komisja uznała, nie popełniając błędu, że środki te sprzyjały rozwojowi produkcji energii jądrowej, która istotnie jest działaniem gospodarczym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 64 Ponadto należy zauważyć, że w pkt 231 zaskarżonego wyroku, który nie jest przedmiotem odwołania, Sąd zauważył, że Komisja określiła zliberalizowany rynek produkcji i dostaw energii elektrycznej jako rynek, na który wpływ mają rozpatrywane środki, i stwierdziła, że środki te wywołują zakłócenia konkurencji i zmieniają wymianę handlową. Wynika z tego, że Sąd zbadał, czy Komisja należycie określiła rynek właściwy w celu oceny, czy została spełniona druga przesłanka określona w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 65 Orzekając w ten sposób, Sąd nie naruszył zatem prawa i nie uchybił obowiązkowi uzasadnienia.
- 66 Po drugie, w odniesieniu do części trzeciej zarzutu drugiego należy zauważyć, że nawet jeśli w ramach art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE Komisja może uznać za konieczne ustalenie, w celu oceny zgodności planowanej pomocy z rynkiem wewnętrznym, czy pomoc ta pozwala zaradzić niewydolności rynku, istnienie takiej niewydolności nie jest jednakże przesłanką uznania pomocy za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie tego postanowienia.

- 67 Sąd nie naruszył zatem prawa, stwierdzając w pkt 151 zaskarżonego wyroku, że jakkolwiek niewydolność rynku może stanowić element istotny dla stwierdzenia zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym, to jednak brak takiej niewydolności rynku nie skutkuje siłą rzeczy tym, że przesłanki przewidziane w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE nie są spełnione.
- 68 Podobnie Sąd nie naruszył prawa, wskazując w pkt 240 tego wyroku, w celu oddalenia argumentów Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga, zgodnie z którymi Komisja nie mogła stwierdzić niewydolności rynku, że przepis ten nie zawiera warunku nakładającego istnienie takiej niewydolności. Ponadto ocena Sądu, zgodnie z którą względy przedstawione w spornej decyzji pozwalały stwierdzić, że bez interwencji Zjednoczonego Królestwa inwestycje w nowe zdolności produkcji energii jądrowej nie zostałyby przeprowadzone we właściwym czasie, stanowi ocenę stanu faktycznego, której Trybunał nie może badać w ramach odwołania w braku zarzutu przeinaczenia (zob. podobnie wyrok z dnia 4 lutego 2020 r., Uniwersytet Wrocławski i Polska/REA, C-515/17 P i C-561/17 P, EU:C:2020:73, pkt 47).
- 69 Ponieważ żadna z części zarzutu drugiego odwołania nie jest zasadna, zarzut ten należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu trzeciego

- 70 W zarzucie trzecim Republika Austrii podnosi, że w zaskarżonym wyroku Sąd naruszył prawo, potwierdzając badanie proporcjonalności rozpatrywanych środków, które zostało przeprowadzone przez Komisję w sposób niewystarczający.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu trzeciego

– Argumentacja stron

- 71 Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, zarzuca Sądowi, że ograniczył badanie proporcjonalności rozpatrywanych środków, sprowadzając realizowany przez nie cel interesu publicznego wyłącznie do celu, jakim jest stworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej, podczas gdy Komisja powinna była zbadać, czy i w jakim stopniu istnieją inne, bardziej proporcjonalne środki na pokrycie zapotrzebowania na energię elektryczną w Zjednoczonym Królestwie.
- 72 W związku z tym, wskazując w pkt 405, 413 i 507 zaskarżonego wyroku, że budowa Hinkley Point C miała jedynie na celu ograniczenie spadku udziału energii jądrowej w całkowitym zapotrzebowaniu na energię elektryczną i zagwarantowanie wyższego poziomu dostaw, Sąd założył, że ten ostatni może być zagwarantowany jedynie przez wysoki poziom produkcji podstawowej energii jądrowej, podczas gdy sytuacja państw, które gwarantują dostawy energii elektrycznej bez uciekania się do energii jądrowej, dowodzi, że wystarczający poziom produkcji można uzyskać w inny sposób.
- 73 Takie podejście jest arbitralne i narusza zasadę równego traktowania zagwarantowaną w art. 20 karty, ponieważ proporcjonalność pomocy na rzecz produkcji energii elektrycznej pochodzącej z odnawialnych źródeł energii jest badana przez Komisję nie w ramach rynku energii odnawialnej, lecz w ramach całego rynku energii elektrycznej.
- 74 Komisja i Republika Słowacka uważają, że ta część zarzutu trzeciego jest niedopuszczalna w zakresie, w jakim zmierza ona do podważenia oceny stanu faktycznego.
- 75 Co do istoty sprawy Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo uważają, że ta część zarzutu jest bezzasadna.

– Ocena Trybunału

- 76 Jeśli chodzi o argumenty Republiki Austrii odnoszące się do rozważań zawartych w zaskarżonym wyroku, zgodnie z którymi, zasadniczo, budowa Hinkley Point C zmierza jedynie, w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, do ograniczenia spadku udziału energii jądrowej w całkowitym zapotrzebowaniu na energię elektryczną, którego nie mogłaby zrekomensować produkcja energii odnawialnych, należy stwierdzić, że celem tych argumentów jest podważenie ocen stanu faktycznego dokonanych przez Sąd i w konsekwencji są one niedopuszczalne w ramach postępowania odwoławczego zgodnie z orzecznictwem przypomnianym w pkt 68 niniejszego wyroku.
- 77 Co do istoty sprawy należy stwierdzić, że w pkt 405 zaskarżonego wyroku Sąd zauważył, jeżeli chodzi o uwzględnione przez Komisję pozytywne skutki rozpatrywanych środków, że środki te są częścią pakietu działań w zakresie polityki energetycznej podjętych przez Zjednoczone Królestwo w ramach reformy rynku energii elektrycznej, mających na celu realizację bezpieczeństwa dostaw, dywersyfikacji źródeł i obniżenia emisyjności, że Zjednoczone Królestwo będzie potrzebowało nowych zdolności produkcji energii umożliwiających dostawę około 60 gigawatów, że biorąc pod uwagę przewidywania zamknięcia istniejących elektrowni jądrowych i elektrowni węglowych, budowa Hinkley Point C ma na celu ograniczenie spadku udziału energii jądrowej w całkowitym zapotrzebowaniu na energię elektryczną oraz że, zdaniem Komisji, nie jest możliwe zaradzenie przyszłemu deficytowi zdolności produkcji energii wywołanemu z jednej strony wzrostem popytu, a z drugiej strony zamknięciem istniejących elektrowni jądrowych i elektrowni węglowych, jedynie poprzez uciekanie się do energii odnawialnych.
- 78 W pkt 413 zaskarżonego wyroku Sąd zauważył również, że Komisja stwierdziła, iż nieciągły charakter wielu technologii odnawialnych nie pozwala na ustanowienie odpowiedniego rozwiązania alternatywnego dla technologii obciążenia podstawowego, takich jak energia jądrowa, że równoważna moc, jakiej ma dostarczać Hinkley Point C, odpowiada 14 gigawatom lądowej oraz 11 gigawatom morskiej energii wiatrowej oraz że nierealistyczne byłoby oczekiwanie, iż takie zdolności wytwórcze energii wiatrowej można by stworzyć w tym samym terminie, jaki jest przewidziany na budowę Hinkley Point C.
- 79 W pkt 507 zaskarżonego wyroku Sąd zauważył, że zgodnie z informacjami Komisji projekt budowy Hinkley Point C ma na celu jedynie powstrzymanie drastycznego spadku wkładu energii jądrowej do całkowitego zapotrzebowania na energię elektryczną oraz że, biorąc pod uwagę prawo Zjednoczonego Królestwa do określania swojego koszyka energetycznego i utrzymania energii jądrowej jako jednego ze źródeł w tym koszyku, wynikające z art. 194 ust. 2 akapit drugi TFUE oraz z art. 1 akapit drugi, art. 2 lit. c) i art. 192 akapit pierwszy traktatu EWEA, decyzji o utrzymaniu energii jądrowej w strukturze zaopatrzenia nie można uważać za w oczywisty sposób nieproporcjonalną w stosunku do pozytywnych skutków wynikających z rozpatrywanych środków.
- 80 Z tych ustaleń i rozważań wynika, że wbrew temu, co twierdzi Republika Austrii, Sąd zbadał proporcjonalność rozpatrywanych środków nie tylko w świetle celu, jakim jest stworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej, lecz w odniesieniu do potrzeb Zjednoczonego Królestwa w zakresie dostaw energii elektrycznej, słusznie przypominając jednocześnie, że Zjednoczone Królestwo ma swobodę w określaniu składu swojego koszyka energetycznego.
- 81 Wynika z tego, że część pierwszą zarzutu trzeciego należy uznać w części za niedopuszczalną, a w części za bezzasadną.

W przedmiocie części drugiej zarzutu trzeciego

– Argumentacja stron

- 82 Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, zarzuca Sądowi, że w pkt 468 i następnym zaskarżonego wyroku nie uwzględnił waloru precedensu spornej decyzji, oceniając, podobnie jak Komisja, skutki rozpatrywanych środków w sposób wyizolowany i ograniczając badanie proporcjonalności wyłącznie do zakłóceń konkurencji i zmian w wymianie handlowej rzeczywiście dających się wykazać i spowodowanych przez te środki rozpatrywane oddzielnie.
- 83 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo uważają, że ta część zarzutu jest bezpodstawna.

– Ocena Trybunału

- 84 Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE procedura badania planów przyznania lub zmiany pomocy, wszczęta przez Komisję zgodnie z tym przepisem, odnosi się do planu, który został zgłoszony Komisji. Do celów stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE do instytucji tej należy zbadać, czy druga przesłanka zgodności pomocy na podstawie tego przepisu jest spełniona, poprzez ustalenie, czy planowana pomoc nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- 85 Wynika z tego, że badanie, jakie powinna przeprowadzić ta instytucja, dotyczy jedynie skutków planowanej pomocy w świetle informacji, którymi mogła ona dysponować w momencie wydawania decyzji (zob. podobnie wyrok z dnia 20 września 2017 r., Komisja/Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, pkt 70), i nie może opierać się na spekulacjach co do waloru precedensu decyzji, którą Komisja ma podjąć, ani na innych względach związanych ze skumulowanymi skutkami tej pomocy i innych planów pomocy, które mogą wystąpić w przyszłości.
- 86 W związku z tym Sąd nie naruszył prawa, ograniczając badanie proporcjonalności rozpatrywanych środków wyłącznie do zakłóceń konkurencji i zmian w wymianie handlowej spowodowanych tymi środkami.
- 87 Wynika stąd, że część druga zarzutu trzeciego jest bezpodstawna.

W przedmiocie części trzeciej zarzutu trzeciego

– Argumentacja stron

- 88 Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, zarzuca Sądowi, że w pkt 470 i 499 zaskarżonego wyroku oddalił jej zastrzeżenie, zgodnie z którym rozpatrywane środki prowadzą do nieproporcjonalnej dyskryminacji innych technologii, zauważając, że w pkt 403 spornej decyzji Komisja wskazała, że kontrakt na transakcje różnicowe nie był nadmiernie niekorzystny dla innych technologii, ponieważ te ostatnie mogły być w dostateczny sposób wspierane za pomocą tego samego rodzaju instrumentu, z wyjątkiem niezbędnych korekt w celu uwzględnienia różnic między technologiami. Potwierdzając to zastrzeżenie, Republika Austrii podnosi, że nierówne traktowanie w świetle przepisów dotyczących pomocy państwa producentów tego samego produktu, którzy konkurują na tym samym rynku, prowadzi do strukturalnych i nieproporcjonalnych zakłóceń konkurencji.

- 89 Republika Słowacka uważa, że ta część zarzutu trzeciego jest niedopuszczalna, z uwagi na to, że stanowi powtórzenie zarzutu podniesionego przed Sądem oraz że jest zbyt ogólna i nieprecyzyjna, gdyż nie określa, w jaki sposób doszło do naruszenia prawa, oraz że zmierza do ponownego zbadania okoliczności faktycznych.
- 90 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry i Zjednoczone Królestwo uważają, że ta część zarzutu jest bezzasadna.

– *Ocena Trybunału*

- 91 W myśl utrwalonego orzecznictwa z art. 256 TFUE, art. 58 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i art. 169 § 2 regulaminu postępowania wynika, że w odwołaniu należy wskazać precyzyjnie zarzuty wobec wyroku, którego uchylecia ono dotyczy, jak również odpowiednie podstawy prawne w tym zakresie. Odwołanie, które nie przedstawia nawet argumentów mających na celu określenie naruszenia prawa, jakim miałby być dotknięty zaskarżony wyrok, i ogranicza się do powtórzenia zarzutów oraz argumentów już przedstawionych przed Sądem, nie spełnia powyższego wymogu. Odwołanie takie jest w rzeczywistości wnioskiem o ponowne rozpoznanie skargi złożonej do Sądu, co nie należy do właściwości Trybunału (wyrok z dnia 26 stycznia 2017 r., Villeroy & Boch/Komisja, C-625/13 P, EU:C:2017:52, pkt 69 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 92 Otóż Republika Austrii, powtarzając zastrzeżenie podniesione przed Sądem, nie przedstawia powodów, dla których Sąd naruszył prawo w pkt 470 i 499 zaskarżonego wyroku.
- 93 Część trzecia zarzutu trzeciego jest zatem niedopuszczalna.

W przedmiocie części czwartej zarzutu trzeciego

– *Argumentacja stron*

- 94 Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, zarzuca Sądowi, że w pkt 515 i następnym zaskarżonego wyroku nie przeprowadził badania proporcjonalności rozpatrywanych środków, nie dokonując wyważenia pozytywnych i negatywnych skutków tych środków, w szczególności ich negatywnego wpływu na środowisko, które Komisja była zobowiązana wziąć pod uwagę. Niewystarczające wyważenie przeprowadzone przez Sąd wynika w szczególności z nieuwzględnienia kosztów przetwarzania i składowania odpadów jądrowych, które są nieuchronną konsekwencją uruchomienia elektrowni jądrowej, a które w przypadku zwolnienia operatora z tego obowiązku stanowiłyby część przedmiotowej pomocy. Nie są zatem zrozumiałe powody, dla których w pkt 355 tego wyroku koszty związane z gospodarowaniem odpadami nie zostały uznane za objęte sporną decyzją, ani zawarte w pkt 359 tego wyroku stwierdzenie, zgodnie z którym Republika Austrii nie wniosła skargi na decyzję Komisji dotyczącą przemieszczania odpadów jądrowych.
- 95 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo uważają, że ta część zarzutu jest bezzasadna.

– *Ocena Trybunału*

- 96 W pkt 505–530 zaskarżonego wyroku Sąd zbadał i oddalił wszystkie podniesione przez Republikę Austrii argumenty zmierzające do zakwestionowania wyważenia pozytywnych i negatywnych skutków rozpatrywanych środków, dokonanego przez Komisję w spornej decyzji. Argument Republiki Austrii, zgodnie z którym Sąd nie przeprowadził badania proporcjonalności tych środków, nie dokonując wyważenia ich pozytywnych i negatywnych skutków, jest zatem bezzasadny.

- 97 W odniesieniu do argumentu podniesionego przed Sądem, zgodnie z którym Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu zasad: ochrony środowiska, ostrożności, „zanieczyszczający płaci” i zrównoważonego rozwoju, Sąd wskazał w pkt 515–517 zaskarżonego wyroku, że ponieważ rozpatrywane środki nie zmierzały szczególnie do realizacji tych zasad, Komisja nie była zobowiązana do ich uwzględnienia w ramach określania korzyści płynących z tych środków.
- 98 Sąd przypomniał, że w ramach stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE Komisja musi dokonać wyważenia korzyści rozpatrywanych środków i ich negatywnego wpływu na rynek wewnętrzny. Sąd stwierdził jednak, że nawet jeśli ochronę środowiska należy włączyć do definicji i wdrożenia polityk Unii, w szczególności polityk zmierzających do ustanowienia rynku wewnętrznego, to nie stanowi ona jednego ze składników rynku wewnętrznego w ścisłym znaczeniu, zdefiniowanego jako przestrzeń bez granic wewnętrznych, w której zapewniona jest swoboda przepływu towarów, osób, usług i kapitału.
- 99 W związku z tym Sąd uznał, że podczas identyfikacji negatywnych skutków rozpatrywanych środków Komisja nie miała obowiązku uwzględnienia stopnia, w jakim środki te są niekorzystne dla realizacji tej zasady, co odnosi się również do zasad: ostrożności, „zanieczyszczający płaci” i zrównoważonego rozwoju przywołanych przez Republikę Austrii.
- 100 W tym względzie należy przypomnieć, że jak wynika z analizy części trzeciej zarzutu pierwszego, wymóg zachowania i poprawy stanu środowiska, wyrażony w szczególności w art. 37 karty oraz w art. 11 i art. 194 ust. 1 TFUE, podobnie jak przepisy prawa Unii w dziedzinie środowiska mają zastosowanie w sektorze energii jądrowej. Z powyższego wynika, że gdy Komisja sprawdza, czy pomoc państwa na rzecz działań gospodarczych w tym sektorze spełnia pierwszą przesłankę ustanowioną w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, przypomnianą w pkt 19 niniejszego wyroku, powinna sprawdzić – jak wskazano w pkt 44 i 45 tego wyroku – czy wspomniane działanie nie narusza przepisów prawa Unii w dziedzinie środowiska. Jeżeli Komisja stwierdzi naruszenie tych przepisów, jest zobowiązana do uznania wspomnianej pomocy za niezgodną z rynkiem wewnętrznym bez dalszego badania.
- 101 Jednakże w odniesieniu do kwestii, czy taka pomoc państwa spełnia drugą przesłankę ustanowioną w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, również przypomnianą w pkt 19 niniejszego wyroku, zgodnie z którą pomoc ta nie może zmieniać warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem, to wymaga ona, jak słusznie orzekł Sąd, wyważenia pozytywnych skutków planowanej pomocy dla rozwoju działań, które ma ona wspierać, i negatywnych skutków, jakie ta pomoc może wyrzucić na rynek wewnętrzny. Otóż art. 26 ust. 2 TFUE wskazuje, że rynek ten „obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, w którym jest zapewniony swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału, zgodnie z postanowieniami [t]raktatów”. Badanie drugiej przesłanki przewidzianej w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE wymaga zatem, aby Komisja wzięła pod uwagę negatywne skutki pomocy państwa dla konkurencji i wymiany handlowej między państwami członkowskimi, lecz nie wymaga uwzględnienia żadnych innych ewentualnych negatywnych skutków.
- 102 W związku z tym Sąd nie naruszył prawa, orzekając, że przy określaniu negatywnych skutków spornych środków Komisja nie była zobowiązana do uwzględnienia stopnia, w jakim środki te są niekorzystne dla realizacji przywołanych przez Republikę Austrii zasad: ochrony środowiska, ostrożności, „zanieczyszczający płaci” i zrównoważonego rozwoju.
- 103 Ponadto Sąd nie naruszył prawa, oddalając w pkt 520 zaskarżonego wyroku argument oparty na tym, że Komisja nie wzięła pod uwagę kosztów składowania odpadów jądrowych, powołując się na zawarte w pkt 355 tego wyroku stwierdzenie, zgodnie z którym środki pomocy uznane w spornej decyzji za zgodne dotyczą wyłącznie budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej, a nie ewentualnej pomocy państwa przeznaczonej na pokrycie kosztów związanych z gospodarowaniem tymi odpadami i ich składowaniem. Ponieważ, jak wskazał Sąd w pkt 359 tego wyroku, Zjednoczone Królestwo przyznało taką pomoc państwa dopiero po wydaniu spornej decyzji, słusznie stwierdzono w tym punkcie, że przyznanie tej pomocy nie mogło być wzięte pod uwagę przy badaniu zgodności z prawem spornej decyzji.

- 104 Wynika stąd, że część czwarta zarzutu trzeciego jest bezzasadna. W związku z powyższym należy oddalić zarzut trzeci odwołania.

W przedmiocie zarzutu czwartego

- 105 W zarzucie czwartym Republika Austrii podnosi, że Sąd naruszył prawo, ponieważ nie uznał, że rozpatrywane środki stanowią pomoc operacyjną, a zatem są niezgodne z rynkiem wewnętrznym.

Argumentacja stron

- 106 Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, powołując się na pkt 612 i 613 zaskarżonego wyroku, zarzuca Sądowi, że uznał, iż pomoc operacyjną, taką jak pomoc planowana na rzecz Hinkley Point C, można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, stwierdzając, że rozróżnienie między pomocą inwestycyjną a pomocą operacyjną jest nieistotne. Tymczasem ta ostatnia pomoc jest dozwolona na zliberalizowanym rynku towarów jedynie w wyjątkowych przypadkach, przez ograniczony czas; pomoc ta nie przyczynia się do rozwoju działań w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i zakłóca warunki wymiany handlowej w sektorze gospodarczym, w którym jest przyznawana w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- 107 Ponadto Sąd naruszył prawo, stwierdzając, że Komisja nie jest zobowiązana do dokonania takiego rozróżnienia poza zakresem stosowania wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego (Dz.U. 1994, C 72, s. 3), ponieważ stwierdzenie to jest sprzeczne z zasadą równego traktowania.
- 108 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo uważają, że zarzut ten jest bezzasadny.

Ocena Trybunału

- 109 Należy zauważyć, że Republika Austrii powołuje się w ramach tego zarzutu jedynie na pkt 612 i 613 zaskarżonego wyroku, w których Sąd stwierdził, że z wyroku z dnia 26 września 2002 r., Hiszpania/Komisja (C-351/98, EU:C:2002:530, pkt 76, 77), wynika, że wspólnotowe wytyczne dotyczące pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego, mające zastosowanie w sprawie, w której zapadł ten wyrok, wyraźnie rozróżniały pomoc inwestycyjną i pomoc operacyjną oraz że Komisja, która była związana tymi wytycznymi, była zobowiązana do dokonania klasyfikacji rozpatrywanej pomocy na podstawie kategorii przewidzianych w tych wytycznych, ale że ze wspomnianego wyroku nie wynikało, że Komisja była zobowiązana do odniesienia się do tych kategorii poza zakresem stosowania wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego.
- 110 Jednakże tych punktów zaskarżonego wyroku nie można interpretować w oderwaniu od poprzedzających je punktów 575–609, ponieważ wszystkie te punkty zawierają uzasadnienie, na którym Sąd oparł się w celu oddalenia zarzutu Republiki Austrii dotyczącego tego, że Komisja powinna była zakwalifikować rozpatrywane środki jako „pomoc operacyjną niezgodną z rynkiem wewnętrznym”.
- 111 Zarzut ten dotyczył, jak wskazano w pkt 575 tego wyroku, motywów spornej decyzji, w których Komisja uznała, że środki obejmujące pomoc operacyjną nie są co do zasady zgodne z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, ale że rozpatrywane środki należało uważać za środki równoważne pomocy na inwestycje, ponieważ miały one pozwolić spółce NNBG na zaangażowanie się w inwestycję w budowę Hinkley Point C. W tym kontekście Komisja w szczególności uznała, że „z punktu widzenia modelowania

finansowego rzeczywistą wartość netto płatności z tytułu kursu wykonania można postrzegać jako odpowiednik ryczałtowej płatności pozwalającej [spółce] NNBG na pokrycie wszystkich kosztów budowy”.

- 112 W ramach wspomnianego uzasadnienia Sąd przede wszystkim zauważył, w pkt 579 i 580 zaskarżonego wyroku, że w świetle utrwalonego orzecznictwa pomocy przeznaczonej na utrzymanie dotychczasowej sytuacji lub na uwolnienie przedsiębiorstwa od kosztów, które musi ono normalnie ponosić w ramach bieżącego zarządu lub zwyczajowej działalności, nie można uważać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, ponieważ nie ułatwia ona rozwoju działań gospodarczych w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 113 Następnie w pkt 581–583 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, że Komisja nie podała w wątpliwość tego orzecznictwa, ale uznała, że nie ma ono zastosowania do rozpatrywanych środków ze względu na szczególnie charakter projektu i fakt, iż środki te miały na celu umożliwienie spółce NNBG zobowiązania się do inwestycji w budowę Hinkley Point C. Sąd uznał, że takie podejście nie jest błędne, ponieważ nic nie stoi na przeszkodzie temu, aby środek pomocy, który spełnia wymogi zawarte w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie tego postanowienia, niezależnie od tego, czy należy go uznać za „pomoc inwestycyjną”, czy za „pomoc operacyjną”.
- 114 Wreszcie, w pkt 584 i 585 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził między innymi, że spornych środków nie można uznać za pomoc ograniczającą się do utrzymania status quo ani za pomoc ograniczającą się do obniżania kosztów bieżących i kosztów zwykłej eksploatacji, które przedsiębiorstwo w każdej sytuacji musi ponosić w ramach swej zwykłej działalności, zauważając, że w jej braku żadna inwestycja w nowe zdolności produkcji energii jądrowej nie zostałaby przeprowadzona we właściwym czasie, oraz że wywierała efekt zachęty, zmniejszając ryzyko związane z inwestycjami w celu zapewnienia ich rentowności.
- 115 W szczególności Sąd oddalił argumenty Republiki Austrii dotyczące kontraktu na transakcje różnicowe, stwierdzając między innymi w pkt 589 zaskarżonego wyroku, że jest to instrument pokrycia ryzyka w postaci stabilizatora cen oferującego bezpieczeństwo i stabilność dochodów, a tym samym wywierający efekt zachęty dla inwestycji, gwarantując określony i stabilny poziom cen.
- 116 W pkt 593 tego wyroku Sąd zauważył, że kurs wykonania zatwierdzony przez Komisję uwzględniał zarówno cenę budowy Hinkley Point C, jak również koszty operacyjne tej jednostki, ponieważ „[k]oszty te wpływają [...] na rentowność projektu, a zatem wywierają wpływ na kwotę, jaką kurs wykonania musi osiągnąć, aby wywołać decyzję o inwestycji w nowe zdolności produkcji energii jądrowej”.
- 117 W pkt 594 tego wyroku Sąd uznał również, że okoliczność, że po upływie 15 i 25 lat kurs wykonania może zostać skorygowany i że należy uwzględnić elementy związane z kosztami eksploatacji, nie podważa związku między rozpatrywanymi środkami a celem utworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej, ponieważ biorąc pod uwagę okoliczność, że koszty eksploatacji, na podstawie których został obliczony kurs wykonania, należy oceniać ex ante oraz że okres eksploatacji Hinkley Point C będzie bardzo długi, możliwość takiego przeglądu w celu zwiększenia lub zmniejszenia wysokości kursu wykonania gwarantowanej w kontrakcie na transakcje różnicowe zmierza do złagodzenia ryzyka wynikającego z kosztów w długim okresie dla obu stron.
- 118 Oddalając z tych powodów w szczególności podniesiony przed Sądem zarzut oparty na tym, że Komisja powinna była zakwalifikować rozpatrywane środki jako pomoc operacyjną niezgodną z rynkiem wewnętrznym, Sąd nie naruszył prawa.
- 119 Po pierwsze, Sąd bowiem słusznie przypomniał, że pomoc operacyjna nie może co do zasady spełniać przesłanek stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, ponieważ takiej pomocy, w przypadku gdy ogranicza się do utrzymania istniejącej sytuacji lub obniżania kosztów bieżących i kosztów zwykłej

eksploatacji, które przedsiębiorstwo w każdej sytuacji musi ponosić w ramach swojej zwykłej działalności, nie można uznać za przeznaczoną na ułatwienie rozwoju działań gospodarczych oraz może ona zmieniać warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem (zob. podobnie wyroki: z dnia 6 listopada 1990 r., Włochy/Komisja, C-86/89, EU:C:1990:373, pkt 18; z dnia 5 października 2000 r., Niemcy/Komisja, C-288/96, EU:C:2000:537, pkt 88–91; a także z dnia 21 lipca 2011 r., Freistaat Sachsen i Land Sachsen-Anhalt/Komisja, C-459/10 P, niepublikowany, EU:C:2011:515, pkt 33–36).

- 120 Po drugie, uznając zasadniczo, że Komisja nie popełniła błędu, stwierdzając, że rozpatrywane środki umożliwiły spółce NNBG zaangażowanie się w budowę Hinkley Point C oraz że bez nich nie można było stworzyć nowych zdolności produkcji energii jądrowej, Sąd należycie sprawdził, że wszystkie te środki mogły ułatwiać rozwój działań gospodarczych i nie zmieniały warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- 121 Po trzecie, w celu przeprowadzenia tej weryfikacji Sąd nie był zobowiązany do formalnego zakwalifikowania rozpatrywanych środków jako „pomocy inwestycyjnej” lub „pomocy operacyjnej”, jak byłoby to wymagane w celu dokonania oceny zbadania przez Komisję zgodności pomocy, do której mają zastosowanie wspólnotowe wytyczne dotyczące pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego. Ponadto z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Komisja uznała, iż rozpatrywane środki należy uznać za równoważne pomocy na inwestycje, oraz że Sąd potwierdził tę ocenę.
- 122 Wynika z tego, że zarzut czwarty jest bezzasadny i należy go oddalić.

W przedmiocie zarzutu piątego

- 123 W zarzucie piątym Republika Austrii podnosi, że Sąd naruszył prawo, po pierwsze, definiując w niewystarczający sposób elementy pomocy, a po drugie, nie stwierdzając nieprzestrzegania obwieszczenia [komunikatu] Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.U. 2008, C 155, s. 10, zwanego dalej „komunikatem w sprawie gwarancji”).

W przedmiocie części pierwszej zarzutu piątego

– Argumentacja stron

- 124 Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, zarzuca Sądowi, że nie zdefiniował w wystarczający sposób elementów pomocy. Powołując się na pkt 251 i następne zaskarżonego wyroku, Republika Austrii utrzymuje, że wbrew twierdzeniom Sądu nie podnosiła ona, że rozpatrywane środki nie zostały dokładnie określone kwotowo, lecz że elementy pomocy nie zostały określone w wystarczający sposób, co – jak Republika Austrii wskazała w skardze do Sądu – stanowi naruszenie szeregu wytycznych i rozporządzeń w dziedzinie pomocy państwa.
- 125 Jest niezrozumiałe, dlaczego te rozporządzenia i wytyczne nie mają zastosowania w niniejszym przypadku, jeśli wziąć pod uwagę zasady równego traktowania i niedyskryminacji. Nieustalenie tej kwestii uniemożliwia prawidłową ocenę proporcjonalności pomocy i nie pozwala również, ponieważ nie można określić pierwotnego budżetu, na poszanowanie, w przypadku zwiększenia tego budżetu, obowiązku dokonania nowego zgłoszenia zgodnie z art. 1 lit. c) rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. 2015, L 248, s. 9) w związku z art. 4 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE (Dz.U. 2004, L 140, s. 1), zgodnie z którym zwiększenie o 20% pierwotnego budżetu zatwierdzonego przez Komisję

proceeds to a change of aid. The application of the law in point 361 of the contested judgment, in accordance with which the possible granting of additional aid by the State is not the subject of the dispute, is therefore incorrect.

- 126 The Republic of Austria maintains that, since it is impossible to determine the costs of processing and disposal of nuclear waste and the aid in the case of the premature closure of the Hinkley Point C nuclear power station, the elements of aid were not defined. If it is a question of aid in the case of the premature closure, point 279 of the contested judgment confirms that detailed provisions concerning the mechanism of reparation were not known to the Commission on the day of the dispute decision and that the institution in question did not have the information which would have confirmed the impossibility of any excessive reparation, which can never be excluded. It is this very reason which should have led to the rejection of the arguments advanced.
- 127 The Commission claims that the argument of the Republic of Austria concerning the possibility of applying different arrangements and criteria is inadmissible, since the Republic of Austria in the least does not point to the nature of the breach of law, to which it would refer. Other arguments advanced are also, in the Commission's view, inadmissible, since they were not put forward before the Court. The Republic of Slovakia also considers that the arguments are inadmissible, since they are either too general and imprecise.
- 128 The Commission, the Republic of France, Hungary and the United Kingdom submit that this part of the fifth plea is in any event unfounded.

– *Ocena Trybunału*

- 129 In the first place, it should be noted that, in point 113 of the complaint, the Republic of Austria claims that „[w] lack of a sufficiently precise definition of the aid element ultimately means not only the amount of the aid, but also the amount of the gross grant equivalent in all types of aid, remains uncertain”, in connection with which a priori the Commission did not have the possibility, by checking the compatibility of the aid with the internal market. It does not appear that the Court rejected this argument, pointing in point 247 of the contested judgment that the Republic of Austria maintains in substance that only after a numerical definition of the exact amount of the gross grant equivalent in aid the Commission could express its view on the compatibility of the aid with the internal market on the basis of art. 107(3)(c) TFEU.
- 130 Next, the argument of the Republic of Austria, in accordance with which the imprecise definition of aid entails a breach of „the whole set of criteria and arrangements”, put forward in the complaint to the Court, should be considered inadmissible for the reasons explained in point 91 of the present judgment. The appeal refers to the arguments advanced in this respect to the Court and does not point to specific breaches of law, which the Court should have found. This also concerns the argument, in accordance with which it is impossible to make a correct assessment of the proportionality of aid, if its elements are not sufficiently defined, since the criticised elements of the contested judgment were not specifically pointed out.
- 131 Inadmissible is also the argument of the Republic of Austria concerning the change of existing aid and based on the breach of art. 1(3)(c) of Regulation 2015/1589 in connection with art. 4(1) of Regulation 794/2004, since this argument was not put forward before the Court (see, similarly, judgments: of 19 July 2012, *Alliance One International and Standard Commercial Tobacco/Commission*, C-628/10 P and C-14/11 P, EU:C:2012:479, point 111; and of 28 July 2016, *Tomana and others/Rada and Commission*, C-330/15 P, unpublished, EU:C:2016:601, point 33).

- 132 Ponadto Republika Austrii nie zakwestionowała w odwołaniu pkt 266 zaskarżonego wyroku, w którym Sąd przypomniał, że zezwolenie Komisji dotyczyło wyłącznie projektu w zgłoszonym jej kształcie oraz że każda zmiana mogąca wpłynąć na ocenę zgodności środka pomocy ze wspólnym rynkiem winna być przedmiotem ponownego zgłoszenia.
- 133 Republika Austrii powołuje się w tym kontekście na pkt 361 zaskarżonego wyroku, w którym Sąd uzasadnił oddalenie jej argumentu, zgodnie z którym dodatkowa pomoc na rzecz Hinkley Point C w przyszłości mogłaby zostać ewentualnie przyznana w formie gwarancji publicznej. Jednakże z powodu analogicznego do powodu przedstawionego w pkt 103 niniejszego wyroku Sąd nie naruszył prawa, uznając, że argument ten nie może podważyć zgodności z prawem spornej decyzji, a zatem nie można go uwzględnić w ramach skargi wniesionej do Sądu, której jedynym przedmiotem jest żądanie stwierdzenia nieważności spornej decyzji, dotyczącej rozpatrywanych środków.
- 134 Podobnie, jak stwierdzono we wspomnianym pkt 103, Sąd nie naruszył prawa, oddalając argument oparty na niemożności określenia kosztów przetwarzania i składowania odpadów jądrowych, wskazując w pkt 355 zaskarżonego wyroku, że środki pomocy uznane przez Komisję za zgodne dotyczą wyłącznie kontraktu na transakcje różnicowe, umowy z sekretarzem stanu oraz gwarancji kredytowej oraz że sporna decyzja nie odnosi się do ewentualnej pomocy państwa przyznanej przez Zjednoczone Królestwo na pokrycie kosztów związanych z gospodarowaniem tymi odpadami i ich składowaniem.
- 135 Wreszcie, jeśli chodzi o argument dotyczący środka pomocy w przypadku przedwczesnego zamknięcia elektrowni jądrowej Hinkley Point C i ewentualnej nadmiernej rekompensaty, Republika Austrii nie wykazała, że Sąd naruszył prawo, wskazując w pkt 279 zaskarżonego wyroku, po tym jak przyznał, że dokładne postanowienia mechanizmu rekompensaty nie były znane Komisji w dniu przyjęcia spornej decyzji, że Komisja ograniczała się w niej do zatwierdzenia projektu zgłoszonego przez Zjednoczone Królestwo oraz że w przypadku, gdyby po przyjęciu tej decyzji Zjednoczone Królestwo zdecydowało o wypłacie rekompensaty przekraczającej kwotę konieczną do odszkodowania z tytułu wyłączenia, nastąpiłaby korzyść nieobjęta wspomnianą decyzją, którą należałoby zatem zgłosić Komisji.
- 136 Z powyższego wynika, że część pierwszą zarzutu piątego należy uznać w części za niedopuszczalną, a w części za bezzasadną.

W przedmiocie części drugiej zarzutu piątego

– Argumentacja stron

- 137 Republika Austrii, popierana przez Wielkie Księstwo Luksemburga, zarzuca Sądowi, że w pkt 309 zaskarżonego wyroku pozostawił otwartą kwestię, czy Komisja powinna zastosować komunikat w sprawie gwarancji, ograniczając się do sugestii, że kryteria określone w tym komunikacie zostały w każdym razie spełnione.
- 138 Sekcja 4.2 komunikatu w sprawie gwarancji wymagała w każdym wypadku kwantyfikacji elementu pomocy zawartego w udzielonej gwarancji, to jest korzyści odniesionej w ten sposób przez beneficjenta. Ocena Sądu zawarta w pkt 300 zaskarżonego wyroku, zgodnie z którą gwarancja kredytowa podlegała normalnym warunkom rynkowym, jest zatem niezrozumiała. Sąd odstąpił od orzecznictwa odnoszącego się do przyznanej korzyści w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- 139 Republika Austrii odsyła również do sekcji 3.2 i 4.1 komunikatu w sprawie gwarancji, zgodnie z którymi w przypadku gwarancji indywidualnych Komisja musi sprawdzić, czy kredytobiorca nie znajduje się w trudnej sytuacji finansowej w rozumieniu wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. 2004, C 244, s. 2, zwanych dalej „wytycznymi w sprawie zagrożonych przedsiębiorstw”). Ponieważ warunki zgodności z tymi wytycznymi nie są w tym przypadku spełnione, Komisja nie mogła uznać gwarancji

kredytowej za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Zamiast podnieść ów błąd, Sąd, w pkt 338 zaskarżonego wyroku, odwrócił ciężar dowodu, wskazując, że Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga nie wyjaśniły, w jakim stopniu spółka EDF borykała się z trudnościami finansowymi.

- 140 Poza określeniem elementu pomocy komunikat w sprawie gwarancji w sekcji 4.1.b przewiduje, że gwarancja publiczna musi dotyczyć ustalonej kwoty maksymalnej i być ograniczona w czasie. Zaskarżony wyrok jest obciążony naruszeniem prawa również w tym zakresie.
- 141 Komisja uważa, że ta część zarzutu jest niedopuszczalna, ponieważ nie pozwala zrozumieć, na czym polega naruszenie prawa przez Sąd mogące doprowadzić do uchylecia zaskarżonego wyroku.
- 142 W każdym wypadku Komisja, Republika Francuska, Węgry, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo uważają, że ta część zarzutu jest bezzasadna.

– Ocena Trybunału

- 143 Należy zauważyć, że w pkt 309 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, iż „[n]iezależnie od tego, czy Komisja była w niniejszym przypadku zobowiązana do uwzględnienia kryteriów określonych w komunikacie w sprawie gwarancji, argumenty podniesione przez Wielkie Księstwo Luksemburga i Republikę Austrii należy oddalić z [podanych niżej] powodów”. Powody te zostały przedstawione w pkt 310–349 zaskarżonego wyroku, w których Sąd odniósł się punkt po punkcie do wszystkich argumentów mających na celu wykazanie, że Komisja nie przestrzegła tego komunikatu.
- 144 Tymczasem spośród wspomnianych punktów tego wyroku odwołanie dotyczy jedynie pkt 338, w którym Sąd wskazał, że dowody przedstawione przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga nie mogą posłużyć do wykazania, że spółka EDF borykała się z trudnościami finansowymi w rozumieniu ust. 9 wytycznych w sprawie zagrożonych przedsięwzięć, oraz że, co za tym idzie, należy oddalić argument tych państw członkowskich, zgodnie z którym ze względu na okoliczność, że spółka EDF znajdowała się w trudnej sytuacji finansowej, Komisja powinna była uznać, iż element pomocy zawarty w gwarancji kredytowej był tej samej wysokości, co kwota rzeczywiście zabezpieczona tą gwarancją.
- 145 Okazuje się zatem, że pierwszy argument Republiki Austrii, zgodnie z którym Sąd pozostawił otwartą kwestię zastosowania przez Komisję komunikatu w sprawie gwarancji, jest bezzasadny, ponieważ Sąd zbadał jednak wszystkie argumenty oparte na nieprzestrzeganiu tego komunikatu, a odpowiedzi, których udzielił na te argumenty, z wyjątkiem odpowiedzi zawartej w pkt 338 zaskarżonego wyroku, nie są przedmiotem krytyki.
- 146 W pkt 300 zaskarżonego wyroku, którego dotyczy drugi argument Republiki Austrii, Sąd oddalił argument tego państwa członkowskiego, zgodnie z którym Komisja popełniła błąd, uwzględniając, przy ocenie wystąpienia ryzyka niewypłacalności projektu w celu ustalenia właściwej stawki prowizji za gwarancję, skutki kontraktu na transakcje różnicowe i umowy z sekretarzem stanu. Sąd zasadniczo zauważył, że nic nie stało na przeszkodzie uwzględnieniu tych skutków, ponieważ rozpatrywane środki tworzą całość, a ich skutki, w szczególności przepływ dochodów gwarantowany w kontrakcie na transakcje różnicowe, były istotnymi elementami analizy prawdopodobieństwa ryzyka niewypłacalności projektu.
- 147 Otóż należy stwierdzić, że argument ten opiera się na błędnej interpretacji zaskarżonego wyroku, ponieważ w pkt 300 tego wyroku nie wspomina się o tym, że pomimo uwzględnienia kontraktu na transakcje różnicowe i umowy z sekretarzem stanu gwarancja kredytowa podlegała normalnym warunkom rynkowym.

- 148 W odniesieniu do trzeciego argumentu Republiki Austrii, zgodnie z którym Sąd nie stwierdził, że Komisja naruszyła prawo w świetle komunikatu w sprawie gwarancji, który wymaga ustalenia, czy kredytobiorca nie znajduje się w trudnej sytuacji finansowej w rozumieniu wytycznych w sprawie zagrożonych przedsiębiorstw, i w pkt 338 zaskarżonego wyroku odwrócił w tym względzie ciężar dowodu, należy zauważyć, że z jednej strony części tego komunikatu, na których opiera się to państwo członkowskie, nie dotyczą oceny zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym, lecz istnienia pomocy państwa.
- 149 Z drugiej strony wspomniany pkt 338 tego wyroku, który jako jedyny został podniesiony przez Republikę Austrii na poparcie owego argumentu, stanowi jedynie zakończenie przeprowadzonej w pkt 323–337 tego wyroku analizy twierdzeń Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga, zgodnie z którymi dowody przedstawione przez te państwa po raz pierwszy w toku postępowania przed Sądem wskazują na to, że spółka EDF borykała się z trudnościami finansowymi. Otóż, stwierdzając, po zbadaniu tych dowodów, że nie mogą one posłużyć do wykazania, że spółka EDF borykała się z trudnościami finansowymi w rozumieniu ust. 9 wytycznych w sprawie zagrożonych przedsiębiorstw, Sąd nie odwrócił ciężaru dowodu, jak twierdzi Republika Austrii. Argument ten jest zatem bezzasadny.
- 150 Co do ostatniego argumentu Republiki Austrii, zgodnie z którym gwarancja publiczna powinna dotyczyć ustalonej kwoty maksymalnej i być ograniczona w czasie, należy stwierdzić, że jest on niedopuszczalny, zgodnie z orzecnictwem przypomnianym w pkt 91 niniejszego wyroku, ponieważ nie wskazuje on dokładnie kwestionowanych części wyroku, o którego uchylene wniesiono.
- 151 Wynika z tego, że część drugą zarzutu piątego należy uznać w części za niedopuszczalną, a w części za bezzasadną. W konsekwencji należy oddalić zarzut piąty odwołania.
- 152 W świetle wszystkich powyższych rozważań odwołanie należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

- 153 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 tego regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- 154 W niniejszej sprawie, ponieważ Komisja wniosła o obciążenie Republiki Austrii kosztami postępowania, a Republika Austrii przegrała sprawę, należy obciążyć ją, poza jej własnymi kosztami związanymi z odwołaniem, kosztami poniesionymi przez Komisję.
- 155 Artykuł 140 § 1 regulaminu postępowania, mający zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 tego regulaminu, przewiduje, że państwa członkowskie i instytucje interweniujące w sprawie pokrywają własne koszty. Republika Czeska, Republika Francuska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo pokrywają zatem własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

- 1) Odwołanie zostaje oddalone.**
- 2) Republika Austrii zostaje obciążona, poza własnymi kosztami związanymi z odwołaniem, kosztami poniesionymi przez Komisję Europejską.**

3) Republika Czeska, Republika Francuska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej pokrywają własne koszty.

Podpisy